

пилових бур свідчать про відносно низьку їх повторюваність: середнє число днів складає 3,7, тривалість їх 8,2 години. Значимість їх міграції незначна, радіус впливу 4–6 км. Більшої шкоди у формуванні забруднення території, рослин, тварин, а також підвищення дозового навантаження на організм людини за рахунок радіоактивного пилу має повсякденна вітрова ерозія. Радіус її дії 500-800м.

Список використаних джерел

1. Бабич А.О. Посухи і пилові бурі, особливості їх формування, поширення та впливу на кормові і продовольчі ресурси України./ А.О. Бабич // Вісник аграрної науки.- 1995.- № 7.- С.3-13.
2. Долгілевич М.Й. Моделі систем захисних лісових насаджень в поліській зоні радіоактивного забруднення / М.Й. Долгілевич, Г.І. Васенков // Проблеми радіоекології /, За ред. Б.С. Прістера. – К.: УкрНТІ, 1994. – С.14-16.
3. Качанова О.В. Імовірна оцінка вітростійкості ґрунту для проектування екологічно-збалансованих агроландшафтів /О.В. Качанова // Агрохімія і ґрунтознавство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Спец. випуск до ІХ з'їзду УТГА (30 червня - 4 липня 2014 року, м. Миколаїв). Книга 3. – Харків, 2014. – С. 34-37.
4. Коляда В.П. До питання виникнення дефляції ґрунтів у різних ґрунтово-кліматичних зонах України / В. К.Коляда // Агрохімія і ґрунтознавство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Спец. випуск до ІХ з'їзду УТГА (30 червня – 4 липня 2014 року, м. Миколаїв). Книга 3. – Харків, 2014. – С. 37 - 39.

ВІРУСІНДУКОВАНІ ЛЕЙКОЗИ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ У КАМІНЬ – КАШИРСЬКОМУ РАЙОНІ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Ліпич М. – студентка Біо-31

Голуб В.О., к. с.-г. н., доцент кафедри ботаніки,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк,

Лейкоз великої рогатої худоби набув значного поширення в багатьох країнах світу, в тому числі й в Україні. Хвороба завдає значних економічних збитків, що зумовлюється порушенням племінної роботи, передчасним вибраковуванням високопродуктивних інфікованих корів, забоем биків – плідників, здаванням на м'ясо племінного молодняка від хворих на лейкоз тварин, значними витратами на проведення серологічних діагностичних досліджень, а також оздоровчих ветеринарно-санітарних і господарських заходів, спрямованих на ліквідацію хвороби [3].

Наукова новизна полягає у тому, що постійно змінюється вікова структура захворюваності, зростає кількість випадків прихованого лейкозу,

спостерігається негативна тенденція щодо вродженого лейкозу. Тому вдосконалення організації профілактичних та протиепізоотичних заходів з урахуванням регіональних особливостей є досить актуальним.

Захворювання вперше описав під назвою «лейкемія» Р.Вірхов у 1845 році у людини. Відомості про виділення вірусу від хворих на лейкоз корів з'явилися у середині 60-х років (Датчер, 1964). Велику роботу по вивченню лейкозу великої рогатої худоби та по розробці заходів боротьби з ним проведена такими дослідниками, як А.М. Лактіонов, В.П. Шишков, Г.Ф. Коромислов, М.П. Васильєв, М.Ф. Румянцев, Г. Бурба, П.П. Кудрявцева, В.М. Нахмансон, Е.М. Нимм, В.О. Бусол, М.М. Воронін, В.М. Лемеш та іншими [1].

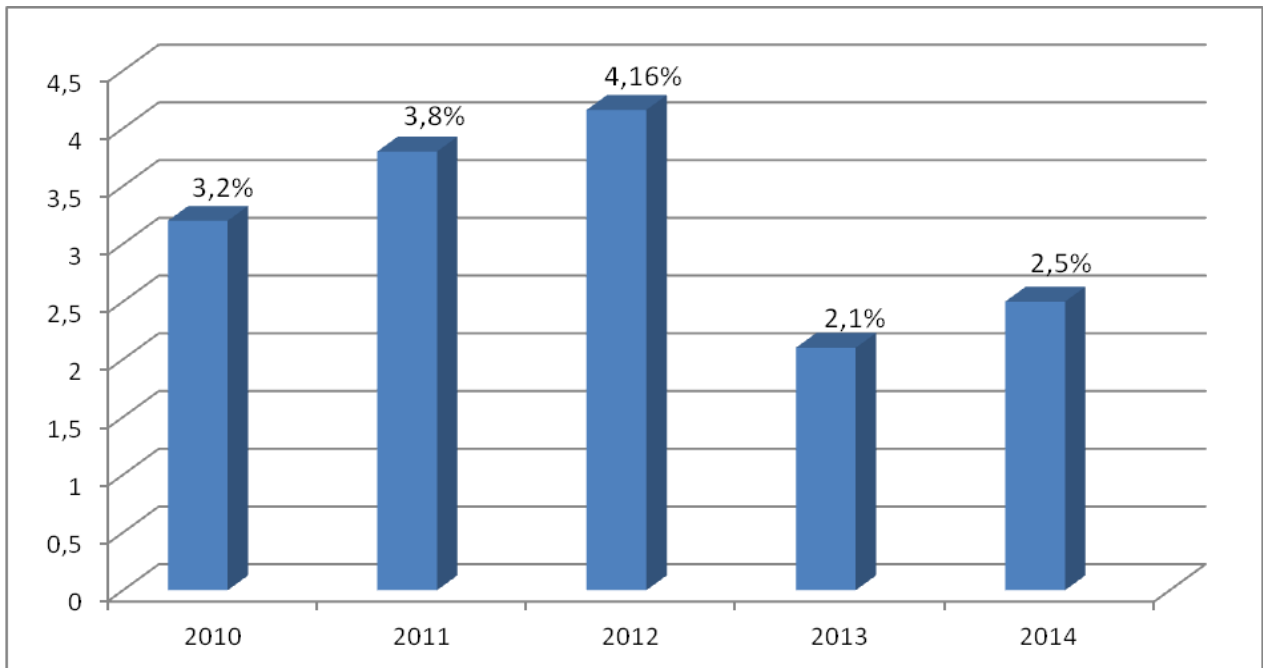
Лейкоз - хронічне інфекційне захворювання великої рогатої худоби, інших ссавців. А також усіх видів птиці, що характеризується гемобластозом (злякисний ріст кровотворної та лімфоїдної тканини), а також порушенням процесу дозрівання клітинних елементів крові [2].

Лейкоз великої рогатої худоби (Leusosis, гемобластоз) – широко розповсюджене інфекційне хронічне захворювання сільськогосподарських тварин, яке спричинюється ретровірусом – вірусом лейкозу великої рогатої худоби (ВЛ ВРХ). Протікає безсимптомно або характеризується злякисним розмноженням клітин печінки, селезінки та кісткового мозку, що зумовлює утворення пухлин і порушення функцій органів.

Джерело інфекцій – хворі тварини. Механізм передачі вертикальний і аліментарний. Збудником даної інфекційної патології є РНК - онкогенний вірус, що відноситься до роду Oncovirus типу С родини Retroviridae.

При вивченні особливостей прояву лейкозного процесу можна зробити припущення, що його розвиток знаходиться в тісному взаємозв'язку з багатьма прямо чи опосередковано впливають ендо- і екзогенними факторами. Розвитку лейкозного процесу сприяє насамперед генетичні та ендогенні, а також екзогенні хіміко-фізичні чинники.

Лейкоз – це захворювання гемолімфатичної системи з наступним пухлинним розростанням тканин кровотворення. На сьогодні є чимало методів діагностики лейкозу, яка проводиться клінічним, гематологічним (визначають лейкозний ключ), патологоанатомічним, гістологічними і серологічними методами. Ведеться впровадження полімеразно-ланцюгової реакції. На даному етапі основним методом прижиттєвої діагностики лейкозу є реакція імунодифузії – РІД. Виявити зміни, характерні для клінічного прояву хвороби, дозволяють гематологічний і клінічний методи досліджень.

Рис. 1. Моніторинг досліджень ВРХ , що позитивно реагують в РІД на вірус лейкозу, в населених пунктах Камінь - Каширського району, станом на 2010-2014рр.

Отже, впродовж 2010 - 2014 років у приватному секторі Камінь – Каширського району ми спостерігаємо чисельність захворювання корів, що позитивно реагують на вірус лейкозу. У 2012 році ця кількість була найвищою – 4,16% (к-кість голів) , а найменшою у 2013р. – 2,1%, і знову ж таки у 2014р. ця кількість зросла до 2,5%. Це говорить про те, що зараження корів ретровірусами не припиняється.

Профілактика та заходи боротьби з лейкозом охоплюють комплексні ветеринарно-санітарні, організаційно-господарські та спеціальні протилейкозні заходи. Благополучними щодо лейкозу великої рогатої худоби вважаються стада, в яких під час серологічних досліджень не виявляються антитіла до вірусу лейкозу. В таких господарствах серологічні дослідження тварин проводять починаючи з 4-6-місячного віку. В стадах громадської власності дослідженні корів на лейкоз проводиться один раз, на рік. Бугаїв-плідників у племінних підприємствах і тварин-продуцентів крові на біофабриках досліджують через кожні 6 місяців. Тварин, яких завозять у господарство для племінних і користувальних цілей, досліджують на лейкоз серологічно в період карантинування. У разі виявлення у завезених тварин позитивних серологічних реакцій на лейкоз усе завезене поголів'я повертають господарству - постачальнику або направляють на забій за погодження з ним. Завозити серологічнопозитивних тварин у благополучні стада категорично забороняється. Формування фермерських, орендних та індивідуальних господарств здійснюють тільки із серологічнонегативних тварин.

Господарство, в якому за результатами дворазових серологічних досліджень з інтервалом 30-45 днів встановлено лейкоз, оголошують неблагополучним щодо лейкозу і вводять у ньому карантинні обмеження. У разі встановлення у окремих тварин тільки характерних для лейкозу патоморфологічних змін проводять дворазове серологічне дослідження з інтервалом 30-45 днів усього поголів'я віком понад 4-6 міс. За негативних результатів досліджень господарство вважається благополучним. У разі виявлення РІД-позитивних тварин їх ізолюють в окремі приміщення.

Оздоровлення неблагополучних щодо лейкозу стад проводять при інфікованості корів до 6% шляхом здавання всіх серопозитивних тварин на забій, при інфікованості понад 6%-шляхом розділення стада на серологічнонегативних і серологічнопозитивних тварин, вирощування вільних від вірусу лейкозу теличок, нетелей і первісток для подальшої заміни ними інфікованих тварин стада. В окремих формах оздоровлення може проводитися одночасно повною заміною неблагополучного стада тваринами, завезеними з благополучного господарства.

Таким чином, організація профілактичних та протиепізоотичних заходів дозволять ефективно конструювати систему оздоровчих протилейкозних заходів залежно від ступеня ураження неблагополучного стада.

Список використаних джерел

1. Бергольц В. М. Иммунология и иммунотерапия лейкоза / В.М. Бергольц, А. С. Кисляк, К. С. Еремев.– М. : Медицина, 1993. – 403 с.
2. Карышева А. Ф. Инфекционные болезни животных / А. Ф. Карышева, С. В. Карышев . – М. : Колос, 1992. – 658 с.
3. Карышева А. Ф. Спеціальна епізоотологія : підруч. / А. Ф. Карышева. – К. : Вища освіта, 2002. – 703 с.

PROPERTIES OF BIODIESEL FUEL – ISOPROPYL ESTERS RAPE OIL

Tkachuk V.V., PhD (Technical Sciences), Associate Professor, Lutsk National Technical University, Rechun O.Y., PhD (Economics), Associate Professor, Lutsk National Technical University, Ukraine

Presently in our state there is a large park of the wheeled transport vehicles and mobile agricultural technique with diesels which work on the diesel fuel (DF) of mineral oil origin. However, from facts of numerous sources, supplies of mineral oil, accessible for our market, it can be enough only to 2015 year, therefore a cost of diesel fuel will be all of time raise. In such situation the use of alternative fuels becomes economic justified. In addition, an automobile technique is one of most polluter of environment. Application of alternative fuels will allow notably to decrease the harmful troop landings with workings gases of diesels and improve an